

Zadeva C-784/19**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

22. oktober 2019

Predložitveno sodišče:

Administrativen sad Varna (Bolgarija)

Datum predložitvene odločbe:

4. oktober 2019

Tožeča stranka v postopku v glavni stvari:

„TEAM POWER EUROPE“ EOOD

Tožena stranka v postopku v glavni stvari:Direktor na Teritorialna direksia na Natsionalna agentsia za
prihodite – Varna**Predmet postopka v glavni stvari**

Tožba zoper zavrnitev izdaje potrdila s strani upravnega organa o zakonodaji, ki velja za osebo, ki opravlja dejavnost zaposlene osebe v državi članici v imenu delodajalca, ki ima tam sedež, in jo ta delodajalec napoti v drugo državo članico, da bi tam opravljala delo v imenu tega delodajalca.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Predlog za sprejetje predhodne odločbe je bil sprejet v skladu s členom 267, prvi odstavek, točka (b), Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljevanju: PDEU) in se nanaša na razlago člena 14(2) Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (v nadaljevanju: izvedbena uredba) v povezavi s členom 12(1) Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (v nadaljevanju: osnovna uredba).

Vprašanje za predhodno odločanje

Ali je treba člen 14(2) Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti razlagati tako, da mora agencija za zagotavljanje začasnega dela, da bi lahko trdili, da običajno opravlja dejavnost v državi članici, v kateri ima sedež, znaten del dejavnosti posredovanja delavcev opraviti za stranke, ki imajo sedež v isti državi članici?

Zakonodaja in sodna praksa Evropske unije

Člen 2(1), člen 11(1), člen 12(1) Uredbe št. 883/2004; člen 14 Uredbe št. 987/2009; sodbi Sodišča z dne 17. decembra 1970, *Manpower* (C-35/70, EU:C:1970:120) in z dne 10. februarja 2000, *FTS* (C-202/97, EU:C:2000:75).

Nacionalna zakonodaja

Člen 51(1) in člen 52(1) Konstitutsia na Republika Bulgaria (ustava Republike Bolgarije); člen 107r(1) in člen 107s(2) Kodeks na truda (delovni zakonik); člen 4(1), točka 1, in člen 9(1), točka 1, Kodeks za sotsialnoto osiguruyavane (zakon o socialnem zavarovanju); člen 2(1) Naredba za sluzhebните komandirovki i spetsializatsii v chuzhbina (uredba o napotitvi delavcev in specialističnih praksah v tujini); člen 88, člen 90(2), člen 91(1), člen 92(1), člen 95(1) in člen 97 Danachno-osiguriteln protsesualen kodeks (zakon o davkih in socialnem zavarovanju).

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Družba „TEAM POWER EUROPE“ EOOD (v nadaljevanju: tožeča stranka) je bila ustanovljena v skladu z bolgarskim pravom, njena dejavnost pa je zagotavljanje začasnega dela in posredovanje dela v Bolgariji in drugih državah. Tožeča stranka je pri bolgarski Agentsia po zаетostta (zavod za zaposlovanje, Bolgarija) registrirana za opravljanje dejavnosti zagotavljanja začasnega dela in ima poleg tega dovoljenje za posredovanje delavcev, ki ji ga je izdala Agentur für Arbeit Düsseldorf (zavod za zaposlovanje Düsseldorf, Nemčija), ki spada pod nemško Bundesagentur für Arbeit (zvezni zavod za zaposlovanje, Nemčija).
- 2 Tožeča stranka je 8. oktobra 2018 sklenila pogodbo o zaposlitvi z bolgarskim državljanom (v nadaljevanju: delavec). V skladu s to pogodbo je zavezana napotiti delavca v Nemčijo, kjer bo delal za družbo „CLW Clausthaler Laser- und Werkstofftechnik“ GmbH (v nadaljevanju: stranka) pod vodstvom in nadzorom te družbe. V pogodbi je poleg tega določeno, da obveznosti delavca na delovnem mestu „upravljevec strojev – obdelava kovin“ določi stranka v opisu njegovih nalog. Tožeča stranka je zavezana delavcu plačevati plačo.

- 3 Tožeča stranka je 9. maja 2019 pri Teritorialna direksia na Natsionalna agentsia po prihodite – Varna (območna direkcija nacionalne agencije za prihodke – Varna, Bolgarija) vložila zahtevek za izdajo potrdila, da v obdobju posredovanja za delavca velja bolgarska zakonodaja. V zahtevku je navedla, da delovno razmerje med delavcem in tožečo stranko v obdobju posredovanja ni prenehalo, da je delavec od nje prejemal plačo in da je zanj plačevala prispevke za socialno in zdravstveno zavarovanje.
- 4 Pristojni upravni organ je z odločbo z dne 30. maja 2019 zavrnil izdajo zahtevanega potrdila z obrazložitvijo, da kumulativna pogoja, pod katerima lahko za delavca še naprej velja bolgarska zakonodaja o socialnem zavarovanju, nista izpolnjena, ker ni bila ohranjena neposredna povezava med delavcem in delodajalcem in slednji ne opravlja svoje glavne dejavnosti na ozemlju Bolgarije.
- 5 Upravni organ glede prvega pogoja meni, da se neposredna povezava med tožečo stranko in delavcem ni ohranila, kljub temu da tožeča stranka kot delodajalka plačuje plačo, saj se delo na podlagi pogodbe o zaposlitvi opravlja za stranko in pod njenim nadzorom in vodstvom ter stranka določa obveznosti delavca. Upravni organ glede drugega pogoja meni, da tožeča stranka ne opravlja glavne dejavnosti na ozemlju Bolgarije, ker kot družba, registrirana na podlagi Zakon za danaka varhu dobavenata stoynost (zakon o DDV, v nadaljevanju: ZDDS), prijavlja izključno opravljanje storitev s krajem izpolnitve v Nemčiji in ni podatkov o pogodbah s pogodbenimi partnerji, ki opravljajo dejavnost v Bolgariji.
- 6 Tožeča stranka je v upravnem postopku zoper odločbo, s katero je bila zavrjnena izdaja zahtevanega potrdila, vložila ugovor. Direktor na Teritorialna direksia na Natsionalna agentsia za prihodite – Varna (direktor območne direkcije nacionalne agencije za prihodke – Varna, v nadaljevanju: tožena stranka) je z odločbo z dne 11. junija 2019 zavrnil ugovor in potrdil zavrnilno odločbo.

Bistvene trditve strank postopka v glavni stvari

- 7 Tožeča stranka meni, da sta v obravnavanem primeru oba kumulativna pogoja za izdajo zahtevanega potrdila izpolnjena.
- 8 Glede prvega pogoja trdi, da med njo in delavcem obstaja „neposredna povezava“, ker kot delodajalka temu delavcu plačuje plačo in ima pravico odpovedati delovno razmerje, če so podani odpovedni razlogi. Trdi, da stranka poleg tega na podlagi pogodbe o posredovanju delavcev, ki jo je sklenila s tožečo stranko, delavcu ne sme ponuditi opravljanja drugega dela, ki ni dogovorjeno s pogodbo, tako da lahko samo tožeča stranka določi vrsto dela, ki ga mora opravljati navedeni delavec. Tožeča stranka glede drugega pogoja trdi, da svojo glavno dejavnost zaposlovanja, izbire in zagotavljanja začasnih delavcev opravlja na ozemlju Bolgarije in da to, da ustvarja prihodke na podlagi poslov s strankami, ki imajo sedež zunaj Bolgarije, ne pomeni, da svojo dejavnost opravlja v tujini.

- 9 Tožena stranka meni, da pri tožeči stranki ni izpolnjen nobeden od obeh navedenih pogojev. Glede neposredne povezave med njo in delavcem trdi, da je ovirana, saj na podlagi pogodbe o zaposlitvi, sklenjene med tožečo stranko in delavcem, delavcu za svojega delodajalca ni treba opraviti nobenega dela v Bolgariji. Navaja, da je poleg tega pogodba sklenjena po nemškem pravu na podlagi dovoljenja, ki ga je izdal pristojni organ v Nemčiji, in ne na podlagi registracije tožeče stranke pri zavodu za zaposlovanje v Bolgariji. Tožena stranka glede glavne dejavnosti tožeče stranke v Bolgariji meni, da tožeča stranka z izjemo administrativnih in vodilnih delavcev na ozemlju Bolgarije nima delavcev in da njeni prihodki v celoti izvirajo iz zaposlitvenih razmerij v Nemčiji.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 10 Predložitveno sodišče meni, da je za rešitev spora med strankama potrebna razlaga člena 14(2) izvedbene uredbe v povezavi s členom 12(1) osnovne uredbe.
- 11 V smislu člena 12(1) osnovne uredbe za osebo, ki opravlja dejavnost zaposlene osebe v državi članici v imenu delodajalca, ki ima tam sedež, in jo ta delodajalec napoti v drugo državo članico, da bi tam opravljala delo v imenu tega delodajalca, še naprej velja zakonodaja prve države članice, če sta izpolnjena dva kumulativna pogoja, in sicer, prvič, da obstaja neposredna povezava med to osebo in delodajalcem, in, drugič, da slednji običajno opravlja dejavnost na ozemlju te države članice.
- 12 V zvezi z drugim pogojem mora delodajalec v skladu s členom 14(2), prvi stavek, izvedbene uredbe, da se lahko trdi, da običajno opravlja dejavnost v tej državi članici, „opravlja[ti] znaten del dejavnosti, ne le notranjih upravljaljskih dejavnosti, na ozemlju države članice, v kateri ima sedež, ob upoštevanju vseh meril za opredelitev dejavnosti, ki jih opravlja zadevno podjetje“. V skladu s členom 14(2), drugi stavek, te uredbe morajo „ta merila [...] ustrezati posebnim značilnostim vsakega delodajalca in resničnemu značaju dejavnosti, ki jih opravlja“.
- 13 Sodna praksa Administrativen sad Varna (upravno sodišče v Varni, Bolgarija) glede tega, kdaj je izpolnjen drugi pogoj iz člena 12(1) osnovne uredbe, ni enotna. Nasprotujoča si sodna praksa je posledica različne razlage člena 14(2) izvedbene uredbe, zlasti glede vprašanja, na podlagi katerih meril se ugotavlja, ali delodajalec opravlja „znaten del dejavnosti“ v državi članici, v kateri ima sedež.
- 14 Pri presoji, ali je izpolnjen drugi pogoj iz člena 12(1) osnovne uredbe, je treba upoštevati vsa merila za opredelitev dejavnosti, ki jih opravlja delodajalec. Ta merila so, med drugim, kraj, v katerem ima delodajalec sedež; število administrativnega osebja, ki dela v državi članici, v kateri ima delodajalec stalno poslovno enoto, oziroma v drugi državi članici, v katero je napotil delavce; kraj, v katerem so napoteni delavci zaposleni; kraj, v katerem se sklepajo pogodbe s strankami agencij za zagotavljanje začasnega dela; zakonodaja, ki se uporablja za pogodbe, ki jih podjetje sklene s svojimi delavci oziroma svojimi strankami, in

prihodki, ustvarjeni v obdobju, ki je dovolj reprezentativno, v vsaki zadevni državi članici (sodba [Sodišča] z dne 10. februarja 2000, FTS, C-202/97, EU:C:2000:75, točki 42 in 43).

- 15 Okoliščina, da napoteni delavci za stranke agencij za zagotavljanje začasnega dela ne opravljajo del, ki spadajo na področje glavne dejavnosti podjetja, ki jih je zaposlilo in napotilo, ni upoštevana. Agencija za zagotavljanje začasnega dela torej običajno opravlja dejavnost v državi članici, v kateri ima stalno poslovno enoto, če v tej državi običajno opravlja znaten del dejavnosti (sodba z dne 10. februarja 2000, FTS, C-202/97, EU:C:2000:75, točki 44 in 45).
- 16 Vendar iz navedenih sodb Sodišča ni razvidno, ali za izpolnitev drugega pogoja iz člena 12(1) osnovne uredbe zadostuje, če delodajalec sklepa pogodbe o zaposlitvi z delavci, napotenimi v drugo državo članico, v državi članici, v kateri ima stalno poslovno enoto, ali je treba, da znaten del dejavnosti posredovanja delavcev opravlja za stranke, ki opravljajo dejavnost na ozemlju države članice, v kateri ima delodajalec sedež.
- 17 Ker je glavna dejavnost tožeče stranke zagotavljanje začasnega dela in posredovanje dela v Bolgariji in drugih državah, se zdi iz predstavljenih razlogov možna razlaga, da je za trditev, da tožeča stranka običajno opravlja dejavnost v Bolgariji, treba, da znaten del svojih pogodb sklene in izpolni s strankami, ki opravljajo dejavnost na ozemlju Bolgarije.
- 18 Druga možna razlaga je, da za trditev, da tožeča stranka običajno opravlja dejavnost na ozemlju Bolgarije, ne glede na to, da imajo vse stranke sedež v Nemčiji in tam opravljajo dejavnost ter se vsi delavci napotijo na delo v nemška podjetja, zadostuje, da je tožeča stranka registrirana na ozemlju Bolgarije in v tej državi članici z napotenimi delavci sklepa pogodbe o zaposlitvi.